

2. a 3. hodina: Beseda s hostem

Téma: Beseda se zástupcem/zástupci občanského hnutí

Čas celkem: 95 min

Metody

beseda

Pomůcky

Dataprojektor, PC/laptop

Cíl: Cílem besedy je seznámit žáky s reálným občanským hnutím, občanským aktivismem (proč se do hnutí vůbec někdo zapojí), i s praktickým postupem přípravy reálné kampaně.

Příprava moderátora (lektora) na besedu: Na základě přípravné hodiny si lektor dopředu udělá představu o otázkách, které chcete s žáky prozkoumat. Dále lektor (moderátor besedy) před besedou zjistí témata, o která se host zajímá. Je dobré si s besedujícím dopředu představit svoji vizi, o čem budete diskutovat. Zeptejte se na několik otázek, abyste měli představu, jestli o své zkušenosti dokážete opravdu poutavě mluvit. Musíte už tady volit míru řízení rozhovoru – příliš volný zaručí množství neočekávaných a zajímavých informací, řízený pak jasnou strukturu směřující k cíli, může ale zároveň vyznít jako formální a nezajímavá přednáška.

Požádejte hosta nebo hosty, aby si připravili krátkou úvodní prezentaci o hnutí, kterým je členem – cíle hnutí, čím se zabývají, důvody proč vzniklo, aktuální aktivity, kampaně hnutí s fotografiemi.

Příklady dotazů pro hosta:

- *Co je cílem činnosti Rebélie pro život (Extinction rebellion)? Čeho chcete dosáhnout?*
- *Co by mělo udělat podle vás město Plzeň, aby mohlo přispět k řešení klimatické krize?*
- *Jakou mají lidé motivaci k tomu, aby se účastnili hnutí, teatrálních akcí občanské neposlušnosti?*
- *Do jaké míry je to kompromis, když se člověk stane součástí nějakého většího celku – hnutí či spolku? Musím souhlasit úplně se vším, co spolek prosazuje? Jakým způsobem vlastně hnutí rozhoduje o aktivitách, které podnikne a jakým způsobem?*
- *Akt porušení zákona, který je součástí některých vašich akcí, má úlohu nějakého vykášňáku, upozornění na sebe?*
- *Co bychom měli udělat, když bychom chtěli založit hnutí podobné Extinction Rebellion? Pokud chci třeba udělat něco proti tomu, aby přes můj oblíbený park vedla silnice?*
- *Jakých reálných výsledků můžete v rámci hnutí dosáhnout?*
- *Jakou odezvu máte od lidí, veřejnosti? Funguje na ně vaše činnost?*
- *Funguje vaše organizace nadnárodně?*

Průběh

Besedu zahajte představením hosta a jeho prezentací o organizaci, kde působí (cca 10-15 min). Pokud při prezentaci host použije nějaké pro žáky neznámé pojmy, požádejte ho o vysvětlení.

Po prezentaci vyzvěte žáky k otázkám, k diskusi, zda o některé z kampaní slyšeli a kde. Pokračujte připravenými otázkami pro hosta. Při rozhovoru se doptávejte doplňujícími otázkami, nezůstávejte pouze u těch připravených. Máte možnost zjistit motivy jednání přednášející/ho (proč se on sám stal

členem hnutí) i informace, které vás začaly zajímat až při rozhovoru. Vyzývejte průběžně žáky k diskuzi, dotazování.

V rámci besed by mělo v hodinách docházet k diskuzi. Seznamte proto žáky s následujícími pravidly diskuze a dbejte při besedě na jejich dodržování:

- Cílem je setkat se a dozvědět se více.
- Pozorně naslouchat, zajímat se, vyptávat.
- Pozorně poslouchajte a respektujte právo všech na to, aby se vyjádřili.
- Neskákejte ostatním do řeči.
- Snažte se, aby to, co říkáte, navazovalo na obsah předchozí promluvy.
- Na začátku promluvy je užitečné shrnout, co bylo řečeno dřív.
- Když dostanete slovo, mluvíte stručně, srozumitelně a k věci.
- Snažte se rozlišovat mezi fakty a svými názory či přáními.
- Nerozčilujte se, hněv ti může jenom uškodit.
- Zůstaňte klidní a soustředění.
- Nikoho neurážejte, polemizujete s názory ostatních, nikoli s jejich osobou.
- Pokud chcete vyjádřit kritiku, rozvedte na základě, jakého argumentu vznášíte kritiku.

Po skončení rozhovoru poděkujte, pokud bude mít program nějaký výstup, nabídněte ho. Dobré je s žáky i hostem ještě o samotě probrat dojmy z diskuze, pocity po jejím skončení, otázky, které je dodatečně napadají. Lektor může jako prostředník tlumočit postřehy na obě strany – od dětí k hostovi a naopak.

Metodické doporučení pro žáky s ADHD

Pro žáky s ADHD je 90 minut trvající beseda dlouhý časový úsek, proto je vhodné doprostřed tohoto bloku zařadit nějakou aktivitu, která by umožnila žákům trochu se rozhýbat, změnit formu soustředění, příp. si udělat krátkou přestávku. Předejde se tím u žáků s ADHD riziku vyrušování a zároveň tak bude pravděpodobně efekt pro tyto žáky vyšší. Možné aktivity:

- Přestávka, prohlédnutí výstavy o změně klimatu. Putovní výstavu nabízí např. CI2, o. p. s. je nestátní nezisková organizace zaměřená na udržitelný rozvoj, vzdělávání, publikační činnost a vědu a výzkum. Odkaz na výstavu: <https://klimasemeni.cz/>
- V druhé části besedy uspořádat výtvarný workshop. Žáci se rozdělá do skupin. Ve skupinách si zvolí problém, který by chtěli řešit a vytvoří plakát, který by na plakát upozorňoval. Může obsahovat logo, informace k problému, jak by ho chtěl spolek řešit, výzvu k akci, případně pozvánku na akci.

